

**T.C.
BAYBURT VALİLİĞİ
İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
MÜDÜRLÜĞÜ**

**BAYBURT
2017**

1. GİRİŞ:

İnsan beslenmesi temelde toprağa dayanır. Ya doğrudan toprakta yetişen ürünü ya da bu ürünü tüketen canlıyı veya ürününü tüketir. Toprağın besleyici özellik kazanabilmesi ise ancak işlenmesi ile mümkündür. Toprak ekilecek ve biçilecek ki doğrudan ürünler ve hammaddeler elde edilebilsin. Günümüzde, artan nüfus ile birlikte toprağın işlenmesi de tek başına yetmemektedir. Artan nüfusu doyurmak için verimlilik ve standardizasyon da gerekmektedir.

Verimlilik birim alandan, marjinal gelirin en yüksek seviyeye çıkarılması ile mümkündür. Marjinal gelir; oransal olarak ilave bir girdi maliyetine karşılık en yüksek karın elde edildiği düzeydir. Marjinal gelirin yükseltilmesi doğrudan üretimin karlılığını artırır. Günümüzde gıda temelli ürünlerin enflasyona etkileri başat durumdayken, halen tarımdan nüfus kaybı olmakta ve işlenen arazi miktarı her geçen gün azalmaktadır. Hal bu ki; beklenti, getirisi artan bir ürün grubunun yetiştiriciliğinin de artmasıdır. Ancak başta iş gücü temininde yaşanan zorluk olmak üzere iç ticaret hadlerinin tarım aleyhine gelişmesi tarımda çalışan nüfusu azaltmaktadır. Aynı şekilde evlilik, eğitim gibi sosyal sorunlar da süreci hızlandırmaktadır.

Standardizasyon ürünün bir örnekliğini ifade etmektedir. Başarısı için mekanizasyon şarttır. Ayrıca mekanizasyon doğrudan karlılığı da etkilemektedir. Toprağın işleme aşamasından başlayarak, pazarlama sürecine kadar uygun alet ve ekipmanlar temin edilmeli ve kullanılmalıdır.

Sosyal sorunların çözümü ayrı bir çalışma gerektirdiğinden, bu proje kapsamında değerlendirmeye alınmamıştır. Projemiz yeni bir üretimi de içermemektedir. Mevcut yapılan yem bitkisi yetiştiriciliğinin depolama ve pazarlama sorununu çözmeye üzerine inşa edilmiştir.

İlimiz hububat ve yem bitkileri temelli bir ekilişe sahiptir, temel bitkisel üretimde bu nedenle hayvancılığa hammadde sağlama amaçlı olarak yapılmaktadır. Hayvansal üretimin bitkisel üretimden ayrılma şansı yoktur. Zira hayvanın tükettiği tüm besin ya kaba ya da kesif yemdir ve toprakta üretilmesi gerekmektedir.

Sezonunda yoğun üretilen ürünlerin hem depolanması ve hem de pazarlamada sorunu bulunmaktadır. Saklanması güç olmakta, israf edilen ürünle de ülke ekonomisi zarar görmektedir. Hemen satılması düşünüldüğünde ise piyasada arz fazlası oluşmaktadır. Yıl boyu ihtiyaç oluşması nedeniyle, hasat zamanı düşen fiyatlar, ilerleyen zamanda aşırı yükselmekte, üretimi ekonomik olmaktan çıkarmaktadır. Sonuç ülkede gıda fiyatlarında artışa neden olmakta enflasyon ise gıda temelli olarak yükselmektedir.

Kendi ihtiyacı için üretim yapanlarda ise durum daha vahimdir. Balya haline getirilen kaba yemlerde aflatoxin oluşmakta, insan ve hayvan sağlığını tehdit etmektedir. Silaj yapılan ürünlerde saklama koşullarının iyi oluşturulamaması nedeniyle çürümeler başlamakta, yüzde 25 lere varan bir kayıp oluşmaktadır. Çürüyen kısımda küf oluşumu gözle görülebiliyorsa bu kısım atılmaktadır. Gözle görülemediği durumda (ki son safhaya ulaşına kadar görülemezler) hayvanlara yem olarak verilmektedir. Sonuç yavru atma olarak karşımıza çıkmaktadır. İlimizde % 10 un üzerinde bir yavru kaybı vardır ki bunun da temel nedeni uygun olmayan materyalle beslemedir.

Sorunun çözümü silajın paketlenmesinden geçmektedir. Basit bir işlem olmasına karşın, hem depolama, hem pazara arz, hem de sağlık sorunlarını tümünden çözecektir.

İlimizde bariz bir şekilde yaşanan üretici ve tüketiciye olumsuz olarak yansıyan soruna projemiz çözüm sunacaktır. Hijyenik olarak paketlenen silaj, üreticinin kayıplarını azaltacak, hayvan kayıplarının önüne geçecek, üreticinin geliri artacak, tüketiciye daha ucuz ve sağlıklı et temin şansı olacak ve sonuçta bu proje İl Ekonomisine katkı sağlayacak ve göç gibi ciddi bir sosyal sorunun önlenmesine katkı sunacaktır.

2. PROJE TANIMLAMA BİLGİLERİ

- **Adı:** Silaj Paketleme Projesi
- **Yeri:** Bayburt Merkez, Aydıntepe ve Demirözü İlçeleri
- **Uygulama Zamanı:** 2018
- **Uygulama Süresi :** 9 ay
- **Projenin Bütçesi :** 430.000,00 TL
- **Talep Edilen Destek:** 430.000,00 TL
- **Projenin Türü:** Bitkisel Üretim
- **Projeyi Yürütecek Kurum:** Bayburt İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
- **Projenin Geliştirilmesinden Sorumlu Kişi:**
Adı Soyadı: Hasan KIR
Telefon No: 0458 211 74 85 (dahili 1204) - 0544 659 90 16
Eposta: hasan.kir@tarim.gov.tr
- **Proje Fikrini Öneren Kurum:** Bayburt İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık

Müdürlüğü

3. PROJENİN GEREKÇESİ, AMACI VE HEDEFLERİ

Proje, İlimiz üreticilerinin ekonomik olmayan üretimlerinin, ekonomik bir faaliyet haline dönüştürmek, rekabet edebilir seviyeye çıkarmak, hayvan kayıplarını ve sağlık koruma giderlerini azaltmak, silaj depolama ve satış imkanlarını artırmak, bitkisel ve hayvansal üretimi sürdürülebilir bir faaliyet haline getirmektir.

3.1. Mevcut Durum Analizi

İlimiz sanayi tesislerinin yok denecek kadar az olması nedeniyle tarımsal üretim temelli bir ekonomiye sahiptir. Tarımsal üretimde, bitkisel üretim hayvancılığa hammadde sağlama amacı ile yapılmaktadır. Bunun nedeni verimlerin azlığı nedeniyle ekonomik yetiştiricilik yapılamamasıdır. Ekonomik olmayan üretim, girdi kullanım miktarını da azaltmakta, ekstansif metotların hala geçerli olmasına neden olmaktadır.

İlimiz 1550 metre rakıma ve Doğu Karadeniz iklimi ile Doğu Anadolu iklimi arasında, karasal özellikleri ağır basan bir geçiş iklimine sahiptir. Bu nedenle yazları sıcak ve kurak, kışları ise soğuk ve yağışlı geçmektedir. Ancak, gerek ortalama yüksekliğin azlığı, gerekse vadiler sisteminin oluşturduğu Mikro klima sayesinde Doğu Anadolu' ya göre iklim daha yumuşaktır. Yaz günleri genellikle Mayıs – Eylül ayları arasında kendini göstermektedir. Bayburt'ta yağışlı günler 102, ortalama yağış 433,4 mm'dir. En yüksek sıcaklık 36,2 C ve en düşük sıcaklık -26,2 C, ortalama sıcaklık ise 7,0 C derecedir.

2016 yılı verileri ile İlimiz genelinde 13.048 adet tarımsal üretici bulunmaktadır. Bu üreticilerin sadece 3.133 adedi Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) kayıtlı işletme bulunmaktadır.

Toplam Çiftçi Sayısı	Türkiye	Bayburt	% Oranı
	3.076.649	13.048	0,42
ÇKS'ne Kayıtlı Çiftçi Sayısı	2.214.537	3.133	0,14
Toplam Tarım Alanı	23.948.627	140.224	0,58
Destekleme Alanı	15.344.905	28.653	0,18

Tablo 1: Çiftçi Sayısı Ve Tarım Alanı Ülkemize Oranı

Bayburt İlinin arazi varlığında mera alanları önemli bir yer tutmakta olup, Tarım arazisi oranı ülke ortalamasına denktir. Mera alanının fazlalığı hayvancılığın yaygınlaşmasına ve

ekonomik olarak yürütülebilmesine olanak sunmuştur. Ancak bitkisel üretimde birkaç ürün haricinde ekonomik bir üretimden söz etmek olası değildir.

Cinsi ve Kullanım Şekli	Bayburt		Türkiye		Bayburt/Türkiye Oranı %
	Miktarı(ha)	%	Miktarı(ha)	%	
Tarım Arazisi	108.286	29,36	23.762.000	30,98	0,46
Çayır-Mera	209.820	56,88	14.617.000	19,06	1,44
Orman-Funda-Çalılık	14.750	4,00	22.343.000	29,13	0,07
İşlenmeyen/Diğer	35.995	9,76	15.972.000	20,83	0,23
Toplam	368.851	100	76.694.000	100	0,48

Tablo 2: İlimizin tarımsal arazi varlığı ve Ülkemize oranı

Tarımsal üretim tarla ürünleri şeklinde yapılmakta olup, en yaygın ürünleri hububatlar ve yem bitkileri oluşturmaktadır.

Tarım Alanları	Bayburt (ha)	Türkiye (ha)	Bayburt/Türkiye Oranı %
Tarla Ürünleri	84.593	15.574.372	0,54
Nadas Alanı	19.096	4.049.998	0,47
Sebze Alanı	637	804.142	0,08
Meyve Alanı	54	3.329.217	0,00
Toplam	104.380	23.757.729	0,44

Tablo 3: 2016 yılı ekili ve dikili alanların dağılımı (da)

3.2. Projenin Gerekçesi

İnsan beslenmesinde hayati öneme sahip olan iki temel ürün olan, et ve sütün, yani hayvansal protein üretiminin en önemli üretim girdisi kaba yemlerdir. Hayvancılık işletmelerinde kullanılan kaba yem, toplam girdi maliyetlerinin yaklaşık %75'ini teşkil etmektedir. Kaba yem ilkbahar ve yaz mevsiminde taze olarak temin edilebilirken, kış mevsiminde taze olarak temin edilememektedir. Oysa her dönem hayvanların taze kaba yeme ihtiyaçları vardır. Bu silaj yapımı ile aşılmıştır. Silaj başta mısır olmak üzere, hububat hasılları ve diğer tüm yem bitkilerinden yapılabilmektedir.

Bu gün için özellikle et ve süt üzerine yoğunlaşmış olan işletmelerde silaj en önemli kaba yem durumundadır. Gelişmiş ülkelerde silaj, hayvancılıkta en önemli girdi maddesi olarak kullanılmakta, et ve süt verimlerinde Avrupa ülkelerinde rekorlar kırılmaktadır. Bunun yegane sebebi; üretmiş oldukları bütün yem bitkilerinin silajını yaparak, değerlendirmeleridir. Bir başka deyişle; ülke veya bölge arazisinde, ekolojik ve geleneksel olarak yetiştiriciliğini yapabildiği, tüm yem bitkilerinin silajını yaparak kullanmaktadır.

Ülkemiz ise sadece mısır silajı üzerine yoğunlaşmıştır. Ancak mısır bitkisi sıcak iklime aittir. İlimiz gibi soğuk ve karasal iklimin baskın olduğu yörelerde yetiştiriciliği risklidir. Son yıllarda su kaynaklarındaki azalma da, tarımı direk suya bağımlı olan mısır tarımını olumsuz etkilemiştir. Ot silajı ise su kullanmadan ve her türlü arazi koşulunda yapılabilmektedir.

İlimizde silajlık mısır ekim alanı 2004 yılında 1.020 (TÜİK) dekar ekilişle başlamış ve hızla artarak 2012 yılında 10.000 dekarı (TÜİK)geçmiştir. Bu üretim artışında mısır bitkisinin sıkıntılı olsa da yetiştirilebildiğinin görülmesi ve Gıda tarım ve Hayvancılık Bakanlığının

verdiği yüksek desteklemelerin rolü büyüktür. Bu gün için ise yulaf ekiliş alanının artması ve ot silajı yapılmaya başlanmış olması, silajlık mısır ekilişini bitme noktasına getirmiştir.

Ancak ot silajı yetiştiriciliğinin kolaylığı, maliyetinin azlığına rağmen, depolanmasında sorun bulunan bir kaba yem türüdür. Su ve protein içeriğinin yüksekliği siloda hızlı bozulmaya neden olmaktadır. Bozulma gözle görülebilir olduğunda atılmakta ve hayvana yedirilmemektedir. Ancak küf mantarları son safhaya geldiğinde gözle görülebilir olmakta, çoktan hayvana yedirilmiş bulunmaktadır. Bu hayvan ve insan sağlığı için çok ciddi bir risktir. Türü ne olursa olsun silajdaki toplam kayıp % 25' in üzerindedir. Bu üretilen toplam silajın dörtte birinin israf edilmesi demektir. Besin içeriğinde meydana gelen kayıp ise ölçülememiştir.

Bu sayılan tüm sorunların çözümü basit bir teknolojik yenilikten geçmektedir. Silaj paketleme makinesi ile tüm silaj materyalleri paketlenecek, kayıp sifra inecek, ürün depolaması ve satışı kolaylaşacak, işgücü gereksinimi azalacak, çiftçi gelir seviyesi artacak, alternatif bir gelir kaynağı oluşacak, dolayısıyla sosyo-ekonomik yapı iyileşecektir.

3.3. Projenin Hedef Aldığı Kesim Diğer Taraflar

- Bayburt İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
- Bayburt Ziraat Odası
- Ziraat Odasına kayıtlı 13.048 işletme
- Hayvancılık işletmelerine kaba yem ve silaj sağlayan 100 büyük işletme
- Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı ve hayvancılık işletmelerine kaba yem ve silaj sağlayan bitkisel üretim işletmeleri 3.133 işletme (ÇKS)
- Turkvat sistemine kayıtlı ve doğrudan hayvancılıkla uğraşan tarımsal işletmeler 8.437 işletme (TUİK-TURKVET)
- Kayıtlı olmayan küçük aile işletmeleri
- İlde silaj üretimi yapan 500 çiftçi ve aileleriyle birlikte 2.000 kişi
- Teknik eğitimlere katılacak 20 üretici
- Hayvancılık işletmelerinden süt satın alan süt fabrikaları. 2 adet süt fabrikası
- Hayvancılık işletmelerinden et alan et işleme fabrikaları, 1 adet et kombinası, 20 adet kasap
- Tarım makinası üreticileri ve satıcıları. İlimizde mevcut 8 adet tarım makinesi satıcısı
- Yem bitkileri tohumu ve gübre satan 12 işletme
- Nakliyeciler
- Tüketici olarak 90.154 kişilik Bayburt nüfusu

3.4. Projenin Genel Amacı

Silaj paketlemenin teşvik edilerek, üreticiye alternatif gelir kaynağı oluşturulması, silajın depolama kayıplarının azaltılması, küçük aile işletmelerinin gelirlerinin artırılarak rekabet edebilirliğinin yükseltilmesi, pazara taze, sağlıklı, güvenilir ve düşük fiyatlı hayvansal gıdanın arzını sağlamaktır.

3.5. Projenin Hedefleri

Projemiz İlimizde yenilikçi bir uygulama olarak ot silajı yapılmasını sağlayacak bilgi alt yapısını oluşturmak, geliştirmek ve silajlık bitkisel üretimin yenilikçi uygulamalarını yaygınlaştırma hedefine hizmet etmektedir. Ayrıca, ilimizin en önemli tarımsal ürünü olan yem bitkilerinin paketlenmesi yapılarak, yeni bir ürün ve üretim metodu ortaya çıkacaktır.

3.6. Projenin İstihdama Katkısı

Projemizin ana teması işletme karlılığının artırılarak, üreticilerin, tarımsal faaliyetlerinin sürdürülebilir hale getirilmesidir. Toplam 500 silaj üretimi yapan işletme, karlılığı artacağından üretimlerine devam edeceklerdir. Bu da 500 ailenin kar ettiği işte üretime devam etmeleri demektir. Ayrıca üretilen ürünlerin fazla olan kısımları satılacak, nakliye sektörü canlanacaktır. Tarım makineleri satan bayiler ile tohum ve gübre satan bayilerin karlılığı artacak, yeni müteşebbisler ortaya çıkacaktır.

4. PROJE FİKRİNİN KAYNAĞI VE DAYANAKLARI

4.1. Projenin İlişkili Olduğu ve Dayandığı Plan Program, İdare Stratejik Plan, Performans Programı, Proje ve Etütler:

Proje DOKAP Bölgesinin ekonomik kalkınma önceliğinin bitkisel üretim ve bölgesel istihdamın artırılması alt başlıkları ile sosyal gelişme önceliğinin, göçün önlenmesi alt başlıkları ile uyumludur.

4.2. Proje Fikrinin Geliştirilmesinde Uygulanan Yöntem:

Proje sorun ve ihtiyaç analizi ile fırsat analizi değerlendirmeleri ile planlanmıştır. Sahada yapılan çalışmalar, üretici sorunları, tüketici sorunları, sivil toplum örgütleri ve diğer paydaşlar ile yapılan çalışmalar ile sorun ve ihtiyaçlar belirlenmiş, silaj üretiminde karşılaşılan israf ve meydana gelen zararın büyüklüğü çözüm üretilmesi gereken bir sorun olarak görülmüş, çevre illere pazarlama imkanı fırsat olarak ortaya çıkmıştır.

4.2.1. Proje Ekibi Atama ve Süreç Yönetimi

Projenin hedeflerine ulaşmasını sağlayacak olan faaliyetlerin, belirlenen iş planı çerçevesinde yürütülmesi, programın öncelikleri doğrultusunda faaliyetlerin yürütülmesi, alım satım prosedürlerinin yerine getirilmesi, gerekli raporların zamanında ve formata uygun hazırlanması sağlanacaktır. İşlemleri yürütecek koordinatör ve eğitimleri düzenleyecek uzman personel Müdürlüğümüz bünyesinden görevlendirilecektir.

4.2.2. Yeni Personel İstihdamı

Proje Müdürlüğümüz koordinasyonunda yürütülecek olması ve alanda uzman mühendislerin görevlendirilmesi nedeniyle, yeni personel istihdamı yapılmayacaktır.

4.2.3. Eğitim

Proje konusu itibarıyla hem yeni tarım tekniklerinin yaygınlaştırılmasını, hem de yetiştirici teknik bilgi altyapısının iyileştirilmesini amaç edinmektedir. Alınacak olan silaj paketleme makinesinin kullanımı ve silaj yapım tekniği konularında 20 üreticiye uygulamalı teknik eğitim verilecektir.

4.2.4. Kurumsal Kapasite Gelişimi

Silaj üretimi, ayrı bir teknolojik bilgi gerektirmektedir. Alanda hizmet veren çoğu teknik personelce detayları bilinmez. Yetiştirici şartlarında ise, konu hiç kavranamamıştır. Özellikle yavru atıklarına neden olması ile ilgili yetiştirici bilgisi hiç yoktur. Proje kapsamında, yapılacak eğitimde öncelikli yetiştiriciler olmak üzere, kurumumuzdaki konu ile alakalı personellerde yer alacak olup, hizmet içi eğitimleri yapılacaktır.

Bu proje ile ilimizde çok zayıf olan silaj yapımı konusunda, alternatif üretimler yapılacak, silaj bitkisi yetiştiriciliği büyük yol kat etmiş olacak, silaj bitkisi yetiştiriciliği ve silaj paketleme konusunda, projenin başlatıp, geliştirilmesine vesile olduğu deneyim, sonraki çalışmalar için büyük bir fırsat sunacaktır.

Yürütülecek olan proje aynı zamanda İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğümüzün proje yapma, yürütme becerisinin de artmasına olanak tanıyacaktır.

4.2.5 Raporlama

Mevcut durumu, yürütülen faaliyetleri, ulaşılan proje sonuçlarını ve ödemeleri içeren detaylı raporlar, projede görevlendirilen kontrolörlerle yürütülecektir. Projede bir koordinatör görevlendirilecek olup, süreçlerin iyi işletilmesi sağlanacaktır. Raporlama faaliyetleri düzenli olarak yürütülecek olup, hedeflenen amaçlara ulaşıp ulaşılmadığı değerlendirilecek, projenin başarı durumu ortaya konacaktır. Projenin uygulandığı yıl için 2 ara rapor ile bitiminde 1 adet nihai rapor hazırlanarak, DOKAP' a sunulacaktır.

4.3. Proje İle İlgili Valilik Görüşü:

Sayın Valimiz Ali Hamza PEHLİVAN tarafından, İlimizde sanayi tesislerinin azlığı nedeniyle tarım ve hayvancılığın ana geçim kaynağı durumunda olduğu ve geliştirilmesi, çeşit, kalite verimliliğin artırılması gerektiği birçok platformda belirtilmekte olup; Bayburt'ta bitkisel üretimde silaj paketleme ve değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesi gerektiği beyan edilmektedir.

5. PROJE İLE İLGİLİ AYRINTILI BİLGİLER

5.1. Beklenen Sonuçlar/Çıktılar

- ✓ Satın alma evrakları hazırlandı, satın almalar yapıldı.
- ✓ 1 adet mobil silaj paketleme makinesi alındı.
- ✓ 500 silaj üretimi yapan işletmenin silaj yapılabilen tüm bitkilerden silaj yapması ve yapılan silajın paketlenmesi sağlandı.
- ✓ Kırtasiye malzemesi alındı.
- ✓ Görünürlük faaliyeti kapsamında; 1 adet projenin yürütüldüğü yer mekan tabelası, 1 adet metal makine ekipman levhası, 4 adet seyyar branda, 4 adet kırlangıç bayrak, 1000 adet afiş, 1000 adet el broşürü, 1000 adet şapka alındı.
- ✓ 2 adet tarla günü düzenlendi
- ✓ Tarla günleri ve eğitimlerde kullanmak için ikram malzemesi alındı.
- ✓ 20 silaj üreticisine, yem bitkisi yetiştiriciliği ve silaj yapım tekniği eğitimi verildi.
- ✓ 1 adet demonstrasyon yapıldı.

5.2. Projenin Bileşenleri

5.2.1. Faaliyetler

5.2.1.1. Proje Ekibinin Oluşturulması

Proje iş ve işlemlerini yürütmek, rapor hazırlamak, DOKAP ile gerekli yazışmaları, ihale iş ve işlemlerini yapmak için proje ekibi kurulacaktır. Proje yürütüm aşamasında yapılan tüm çalışmaların, yazışmaların, takibi ve devam ettirilmesi için proje ofisi kurulacaktır.

Proje ekibi; projenin teknik işleri, eğitim çizelgelerinin hazırlanması, eğitim notlarının hazırlanması, dağıtılması, eğitim faaliyetleri ile yayım faaliyetlerini yapacaktır. Proje ekibi ve ofisi; projenin 1. ayında kurulacak ve tamamlanacaktır.

Proje için; bir proje koordinatörü, proje mali sekreteri, proje teknik sekreteri proje danışmanı, 3 adet eğitimci, görevlendirilecek olup, muhasebe iş-işlemleri, ödemeler, mali raporlar takip edilecektir.

5.2.1.2. Proje Ofisinin Oluşturulması

Projenin ofisine; yer olarak, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Müdürlük Binası 1. Katındaki 4 numaralı oda tahsis edilecek olup, ofisin elektrik, telefon, su ve ısıtma giderleri İl Müdürlüğüne aynı katkı olarak karşılanacaktır. Ayrıca ofis için gerekli bilgisayar, yazıcı,

masa, sandalye, kitaplık gibi malzemelerde İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünce aynı katkı olarak karşılanacaktır.

5.2.1.3. İhale ve Makine Ekipman, Alım Faaliyetleri

Proje ekibi, makine-ekipman alımı için ihale faaliyetlerine, uygulama yılı 1. Ayında başlayacak ve DOKAP' ın satın alma kurallarına göre 5. Ayında tamamlayacaktır.

Proje tarımsal üretimde, ürün çeşitliliği amaçlamakta olup, yeni teknolojiye ihtiyaç duymaktadır. Mobil silaj paketleme makinesi ile İlin hem bitkisel hem de hayvansal üretimin geleceği için gereklidir. Satın alma işlemleri DOKAP satın alma usul ve esaslarına göre yapılacaktır.

5.2.1.3.1. Tanıtım Malzemesi Alımı

Projenin görünürlüğünü sağlamak için alımı yapılacak olan;

- ✓ 1 adet proje tanıtım panosu; proje ofisine asılacaktır.
- ✓ 1 adet metal makine ekipman levhası; mobil silaj paketleme makinesine takılacaktır.
- ✓ 4 adet seyyar branda; eğitimlerde kullanılacaktır.
- ✓ 4 adet kırlangıç bayrak; eğitimlerde kullanılacaktır.
- ✓ 1000 adet afiş; projenin görünürlüğü için hazırlanıp, kamu kurumlarına, tarımsal işletmelere, köylere ve İl Müdürlüğüne asılacaktır.
- ✓ 1000 adet broşür; çiftçilere ve tüketicilere dağıtılacaktır.
- ✓ 1000 adet şapka; tarla günleri ve eğitimlerde katılımcılara dağıtılacaktır.

5.2.1.3.2. Kırtasiye Malzemesi Alımı

Projenin ofis ve eğitim işlerinde gerekli malzemeler alınacaktır. Projenin ilk ayında alımı yapılarak tamamlanacaktır.

5.2.1.3.3. İkram Malzemesi Alımı

Eğitilmelere ilgi ve isteği canlı tutmak ve yapılan toplantılarda katılımcılara ikram etmek, tarla günlerinde kullanılmak üzere, çay, kahve, meşrubat, su, tatlı, kuru pasta, plastik çatal, tabak, bardak vb. ikram malzemeleri alınacaktır. Proje uygulama süresi boyunca ihtiyaca binaen alımı yapılacaktır.

5.2.1.3.4. Mobil Tip Silaj Paketleme Makinesi Alımı

Yapılacak olan proje, küçük ölçekli çiftçinin alternatif gelir kaynağına kavuşmasını amaç edinmektedir. Mobil silaj paketleme makinesi ilimizde yetiştirilen buğday tritikale arpa fiğ mısır silajlık hasıllar vb. gibi bitkilerin silaj materyallerini içerisinde sıkıştıran, sıkıştırılan bu materyalleri streç tipi filme sararak ambalajlama işlemini yapan, traktör ile çekilen, kuyruk milinden tahrikli, sabit tipte tasarlanmış, taşınabilir, silaj paketleme makinesidir.

Tarlada doğrudan silajı işleyip paketleyecek teknoloji henüz mümkün olmadığından, harici paketleme makinesi gereklidir. Gerek ot ve gerekse diğer silajlık değer taşıyan kültür bitkilerinden besin değeri yüksek ve dayanım ömrü uzun, hayvanlara verilmesi kolay, kayıpların en aza indirildiği yöntem silajın ambalajlanması ile sağlanır. Hali hazırda il müdürlüğümüz bünyesinde 2 adet ot silaj makinesi mevcut olup paketleme makinesi ile kombine çalışabilmektedir

Bu makine yetiştirilen kaba yemin depolanması, kayıpların azaltılması, iş gücünün azaltılması ve kaynakların etkin kullanılması açısından gereklidir. Proje ile 1 adet mobil tip silaj paketleme makinesi alınarak ilimizdeki tüm çiftçilerin istifadesine sunulacaktır. Ancak üretim bazlı projelerin temel sorunu, üretimdeki sabit yatırımların yapılmasında karşılaşılan finansman sorunudur. Çiftçimiz zaten dar gelirli olduğundan bu yatırımı yapamamaktadır. Sosyal devlet sorumluluğunun ve bölgeler arası gelişmişlik düzeyinin eşitlenmesi için, az gelişmiş bölgelere de yatırım zorunludur. Üreticiye balık tutmayı öğretecek olan bu projede silaj paketleme makinesinin alımı hayati önem arz etmektedir.

5.2.1.4. Görünürlük Faaliyetleri

Projenin görünürlüğünü sağlamak için;

- ✓ 1 adet proje tanıtım panosu; projenin yürütüldüğü yer-mekan tabelası, projenin görünürlüğünü sağlamak için, proje ofisine asılacaktır.
- ✓ 69 adet metal makine ekipman levhası; seralara takılacaktır.
- ✓ 69 adet parsel bilgi tabelası; seraların kurulduğu arazilere çakılacaktır.
- ✓ 4 adet seyyar branda; eğitimlerde kullanılacaktır.
- ✓ 4 adet kırlangıç bayrak; eğitimlerde kullanılacaktır.
- ✓ 1000 adet afiş; projenin görünürlüğü için hazırlanıp, kamu kurumlarına, tarımsal işletmelere, köylere ve İl Müdürlüğüne asılacaktır.
- ✓ 1000 adet broşür; çiftçilere ve tüketicilere dağıtılacaktır.
- ✓ 1000 adet şapka; tarla günleri ve eğitimlerde katılımcılara dağıtılacaktır.

5.2.1.5. Eğitim Faaliyetleri

Eğitim faaliyetleri İl Müdürlüğümüz personellerinden, yem bitkisi yetiştiriciliği, silaj yapımı ve hayvan besleme konusunda uzman 3 ziraat mühendisince yürütülecektir. 20 katılımcıya 1 ay boyunca hem teorik hem de uygulamalı eğitim verilecektir. Eğitimin 20 saati teorik ve 20 saati uygulamalı olarak yapılacaktır. Eğitimlerde, yem bitkisi yetiştiriciliği, silajlık mısır yetiştiriciliği, silaj yapım tekniği ve hayvan besleme konu olarak verilecektir.

Yapılan eğitimlerde hem katılımcı, hem de uygulayıcı olarak müdürlüğümüz 5 teknik personeli de bulunacak ve hizmet içi eğitimleri sağlanacaktır.

Eğitimler tamamlandıktan sonra, koordinatör ve Müdürlüğümüzden katılan 5 teknik personel, rutin olarak, işletmeleri gezerek, yetiştirici eğitimlerine ve gözlemlere devam edeceklerdir.

Eğitimler projenin uygulama yılı için 20 üreticiye verilmek üzere projenin 2., 3. ve 4. aylarında yapılacaktır. Yetiştiricilerin talebi veya lüzum görülmesi dahilinde projenin her hangi bir aşamasında da ilave eğitim yapılacaktır.

5.2.1.6. Tarla Günü

Proje boyunca 2 adet tarla günü düzenlenecektir.

Tarla günleri ürünlerin hasat döneminde yapılacaktır. Organizasyona projeden yararlanan çiftçiler başta olmak üzere, çiftçiler, Müdürlüğümüz teknik personelleri, kamu kurum ve kuruluşlarından yetkililer ve yerel basın davet edilerek, proje ve finansör kuruluş DOKAP' ın tanıtımı yapılacaktır.

5.2.1.7. Demonstrasyon Faaliyeti

Proje için alınan makinenin kullanımı verimliliği ve yaptığı işin görülmesi açısından, standart silaj yapımı ile paketli silaj yapımı konularının karşılaştırılacağı bir demonstrasyon yapılacaktır. Demonstrasyon uygulaması tarla günlerinden birinde yapılacaktır.

5.2.2. Proje Uygulamasında İzlenecek Yöntem

İlimizin iklim şartları nedeniyle bitkisel üretimde alternatif geliştirme imkanı kısıtlıdır. Bu haliyle bitkisel üretimin ekonomik olduğundan bahsetmek te güçtür. İlimizin hayvan varlığı ve çevre illerde yem bitkisi yetiştirilecek alan dikkate alındığında, silaj üretiminin hem bir zorunluluk hem de bir fırsat olduğu ortaya çıkmaktadır. Ancak mevcut durumda depolamasının güç ve satış imkanlarının kısıtlı olması, paketlenme eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Uygulanacak olan proje bu hususta hem bitkisel ürün üretenlerin karlı bir üretim yapmalarına olanak sağlayacak, hayvansal ürün üreten işletmelerin de kaba yem ihtiyacının karşılanmasına vesile olacaktır.

5.2.3. Girdi İhtiyacı

Projemiz, yerelde nüfusun tutularak, üretimin artırılmasını, karlılığının artırılarak sürdürülebilir bir bitkisel üretim yapılmasını amaçlamaktadır. Doğrudan mevcut üretimi artırmayı hedefleyen ve kırsalın kalkınmasını öngören projemizin uygulanması ve girdi ihtiyacının karşılanması gerekmektedir. Bu kırsal ekonominin canlanmasını sağlayacağı gibi, kentsel ekonomiye de hareket sağlayacaktır.

5.2.3.1. Proje Ekibinin Oluşturulması

Proje koordinatörü konusunda uzman, tarla ve yem bitkileri yetiştiriciliği konusunda uzman, PCM eğitimi almış, daha önce proje yazmış ve yönetim aşamalarında yer almış, İl Müdürlüğümüz bünyesinde çalışan Ziraat Mühendisleri arasından seçilecektir. Projenin diğer ekibi ise proje yürütme aşamasında tecrübe kazanmaları için deneyimsiz ziraat mühendisleri arasından seçilecektir. Eğitim işlerini ise yem bitkileri yetiştiriciliği, bitki besleme ve silaj yapım tekniği konusunda uzman kişiler arasından seçilecek olup, İl Müdürlüğümüz teknik personelleri arasından görevlendirilecektir.

5.2.3.2. İhale ve Satın Alma Yöntemi

Bütün satın almalar DOKAP' ın satın alma usul ve esaslarına göre gerçekleştirilecektir. Yüklenici firmalara fiyat teklif mektupları sunulacak ve en düşük teklifi veren firmaya ihale edilecektir. Silaj paketleme makinesi ve sargı naylonu üretimin ana aracı olduğu ve projenin üretim materyali olmadan uygulanması imkansız olduğundan, proje uygulama aşamasında satın alınarak üreticilerin faydasına sunulacaktır.

5.2.3.3. Tarla Günü Düzenlenmesi

Yapılan projenin ve finansör kuruluş olan DOKAP' ın paydaşlara tanıtılması, farkındalık oluşturması ve yeni projelere ön ayak olması açısından tarla günleri düzenlenecektir. İkram malzemeleri, şapka vb. sarf malzemeleri ile görünürlük faaliyetleri kapsamında alımı yapılan malzemeler kullanılacak olup, faaliyetin ve finansör kuruluşun yerel basında haber olması sağlanacaktır. İki tarla günü yapılacak olup, ürün hasatları esnasında düzenlenecektir.

5.2.3.4. Eğitim Faaliyetleri

Yapılan projelerin başarıya ulaşması teknik altyapının iyileştirilmesinden geçer. Yetiştiricilerin teknik ve pratik bilgilerinin iyileştirilmesi ile eğitici personelin saha deneyimi yapılacak eğitim ile artacak olup, yeni uygulamalarda kurumsal kapasitenin gelişmesi sağlanacaktır. Bu bağlamda 20 saati teorik ve 20 saati uygulamalı olarak eğitimler verilecek olup, 20 silaj üreticisi eğitimlere katılacaktır.

5.2.3.5. Görünürlük Faaliyetleri

Projenin başarıya ulaşması, farkındalık oluşturması ve yaygınlığa kavuşması sadece iyi tanıtımla mümkündür. Ayrıca finansmanı sağlayan DOKAP' ın bilinirliği de alternatif projelerin başlatılmasına ve bölgeler arası gelişmişlik düzeylerinin eşitlenmesine olanak sağlayacaktır. Bu bağlamda alımı yapılacak olan malzemeler, köylere, üretimin yapıldığı yere, proje ofisine, kamu kurum ve kuruluşları ile tüketicilere doğrudan ulaşacak şekilde kullanılacaktır. Proje uygulama süresince görünürlük faaliyetleri yürütülecektir.

5.2.4. Proje Maliyeti

5.2.4.1. Proje Bütçesi

Giderler	Birim	Miktar	Birim Maliyet (TL)	Toplam Maliyet (TL)
1. Ekipman ve Malzeme				

1.1. Makineler, Techizat, Üretim Materyali				
1.1.1. Mobil silaj paketleme makinesi	Adet	1	400.000,00	400.000,00
Ekipman ve Malzeme Alt Toplamı				400.000,00
2. Yerel Ofis Maliyeti				
2.1. Kırtasiye Malzemeleri	Aylık	9	138	1.242,00
Yerel Ofis Maliyetleri Alt Toplamı				1.242,00
3. Diğer Maliyetler Hizmetler				
3.1. Konferans/seminer maliyetleri				
3.1.1. Tarla günü ve eğitimler için ikram gideri	Adet	1	1.851,66	1.851,66
3.2. Tanıtım (Görünürlük) Faaliyeti Giderleri				
3.2.1. Proje tanıtım tabelası	Adet	1	400,00	400,00
3.2.2. Metal makine ekipman levhası	Adet	1	15,00	15,00
3.2.3. Seyyar branda	Adet	4	100,00	400,00
3.2.4. Kırlangıç bayrak	Adet	4	40,00	160,00
3.2.5. Afiş	Adet	1000	3,00	3.000,00
3.2.6. Broşür	Adet	1000	0,50	500,00
3.2.7. Şapka	Adet	1000	14,00	14.000,00
Diğer Maliyetler ve Hizmetler Alt Toplamı				20.326,66
4. Uygun Doğrudan Maliyetler Toplamı				421.568,66
5. İdari Maliyetler				
5.1. Beklenmeyen Giderler (Uygun maliyetler toplamının en fazla % 2si)	Adet	1	8.431,34	8.431,34
İdari Maliyetler Alt Toplamı				8.431,34
6. Toplam Uygun Proje Maliyeti				430.000,00

5.2.4.2.2. Proje Bütçe Gerekçesi

Giderler	Birim	Açıklama
1. Ekipman ve Malzeme		
1.1. Makineler, Techizat, Üretim Materyali		
1.1.1. Mobil silaj paketleme makinesi	Adet	Proje kırsalda yaşayan insanların gelirinin artırılmasına katkı sunmayı amaçlamaktadır. Ayrıca yeni teknoloji tarım makinelerinin yaygınlaştırılmasını hedeflemektedir. Projenin uygulanabilmesi için, traktör kuyruk milinden tahrikli mobil silaj paketleme makinesine ihtiyaç vardır.
2. Yerel Ofis Maliyeti		
2.1. Kırtasiye Malzemeleri	Aylık	Projenin yürütüldüğü 9 aylık süre boyunca kullanılacak olan, kalem, kağıt, dosya, klasör vb. giderleri kapsamaktadır. Yazışmalar, raporlamalar ve dökümantasyon için gereklidir.
3. Diğer Maliyetler Hizmetler		
3.1. Konferans/seminer maliyetleri		
3.1.1. Tarla günü ve eğitimler için ikram gideri	Adet	Paydaşların, kamu kurum ve kuruluşları ile, tarımsal örgütlerin katılacağı organizasyonlarda, ikram edilecek,
3.2. Tanıtım (Görünürlük) Faaliyeti Giderleri		

3.2.1. Proje tanıtım tabelası	Adet	1 Adet büyük boy, projenin yürütüldüğü yer mekan tabelası, projenin ve finansör kuruluşün görünürlüğünü sağlamak için, proje ofisine asılacaktır.
3.2.2. Metal makine ekipman levhası	Adet	Satın alınacak, olan silaj paketleme makinesine takılacaktır.
3.2.3. Seyyar branda	Adet	Tarla günlerinde kullanılacaktır.
3.2.4. Kırlangıç bayrak	Adet	Eğitimlerde ve tarla günü gibi diğer organizasyonlarda görünürlüğü sağlamak üzere gereklidir.
3.2.5. Afiş	Adet	Projenin görünürlüğü ve tanıtımı için gereklidir.
3.2.6. Broşür	Adet	Projenin görünürlüğü ve tanıtımı için gereklidir.
3.2.7. Şapka	Adet	Tarla günlerinde katılımcılara ve eğitimlerde kursiyerlere dağıtılmak üzere 1000 adet şapka yaptırılacaktır.
5. İdari Maliyetler		
5.1. Beklenmeyen Giderler (Uygun maliyetler toplamının en fazla % 2si)	Adet	Projede önceden planlanmayan faaliyetler, fiyat ve kur farkından doğan beklenmeyen gider artışları için kullanılacaktır. Fiyat artışlarında projenin ödeme planının bozulmaması için proje bütçesine en fazla %2 oranında ilave yapılması gerekmektedir.

5.2.5. Öngörülen Finansman Kaynakları

Projeye, İl Gıda tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü aynı katkı da sunacaktır.

1. Proje ofisine ait yer; İl Müdürlüğünde bulunan Bitkisel Üretim Şubesi birinci kat 3 numaralı oda proje süresince (9 aylığına) tahsis edilecektir.
2. Proje ofisinin ısınma, yakıt, elektrik, su, telefon gibi giderleri proje süresince (9 aylığına) İl Müdürlüğünce karşılanacaktır.
3. Proje ofisinde kullanılacak olan bilgisayar, yazıcı, masa, koltuk gibi ihtiyaçlar, İl Müdürlüğü tarafından aynı katkı olarak karşılanacaktır.
4. İl Müdürlüğü toplantı salonu proje kapsamında yapılan organizasyonlarda proje süresince (9 aylığına) kullanılacaktır.
5. Proje uygulama aşaması ve sonrasında silaj paketleme işlemlerinin yapıldığı tüm arazilere ve köylere ulaşım için gereken araç ve yakıt gideri İl Müdürlüğünce proje süresince (9 aylığına) ve gerekli görülürse daha fazla süre ile aynı katkı olarak sunulacaktır.
6. Proje ekibine ait ücretler İl Müdürlüğünce aynı katkı olarak karşılanacaktır.
7. Projede eğitimi olarak görevlendirilen teknik personellere ilişkin gündelik ve ücretler İl Müdürlüğünce aynı katkı olarak karşılanacaktır.

BEKLENEN FİNANSMAN KAYNAKLARI	TOPLAM TUTAR (TL)
Başvuruda Talep Edilen Destek Miktarı	430.000,00

5.2.6. Projenin Uygulama Planı

Proje 9 aylık bir süreyi kapsamaktadır. Proje bitiminden sonra alınmış olan mobil silaj paketleme makinesi müdürlüğümüz bünyesinde tüm çiftçilerimizin kullanımına sunulacak ve uzun yıllar boyu hizmet vermeye devam edecektir.

No	Faaliyet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Uygulama Birimi
1	Proje Ekibinin Oluşturulması	X									Bayburt İl Gıda tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
2	Proje Ofisinin Oluşturulması	X									Bayburt İl Gıda tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
3	İhale ve Makine Ekipman Alımı	X	X	X	X	X	X				Bayburt İl Gıda tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
3.1.	Tanıtım Malzemeleri Alımı	X	X								Bayburt İl Gıda tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
3.2.	Kırtasiye Malzemeleri Alımı	X									Bayburt İl Gıda tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
3.3.	İkram Malzemeleri Alımı	X	X	X	X	X	X				Bayburt İl Gıda tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
3.4.	Mobil silaj paketleme makinesi alımı	X	X	X							Üreticiler
4.	Görünürlük Faaliyetleri	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Bayburt İl Gıda tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
5.	Tarla Günleri (2 adet)					X	X				Bayburt İl Gıda tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
6.	Eğitim Faaliyetleri		X	X	X						Bayburt İl Gıda tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

5.3. Projenin dayandığı varsayımlar ve Riskler

5.3.1 Varsayımlar

1. Tarımsal politikalarda değişiklik olmaması
2. Enflasyonun normal düzeyde seyretmesi
3. Sektörde rekabet ortamının mevcut düzeyde devam etmesi
4. Üreticilerin köyde ikametlerinin devam etmesi
5. Tarımsal ürünlere olan talebin devam etmesi
6. Makine ve ekipman fiyatlarında değişiklik olmaması
7. Üreticilerin eğitim faaliyetine katılması

5.3.2. Riskler

1. Mevsimin yem bitkisi üretimine izin vermemesi

5.4. Projenin Uygunluğu ve Sürdürülebilirliği

5.4.1. Projenin Yapılabilirliği

İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, İlçe Müdürlükleri ile birlikte, bitkisel üretimi artırıcı faaliyetler yürütmektedir. Faaliyetlerinin bir kısmı Bakanlık bütçesinden, bir kısmı Özel İdare kaynaklarından bir kısmı da muhtelif ajanslarla finanse edilmektedir. Bu projenin mali büyüklüğü dikkate alındığında Bakanlık ya da özel İdare kaynaklı finansman şansının olmadığı anlaşılmaktadır. Proje bu nedenle DOKAP gibi tarımsal kalkınmayı öncelikli hedef seçmiş bir kuruluşa sunulmuştur.

Finansman sorunu haricindeki tüm süreçler zaten Müdürlüğümüze ait asli görevlerdendir. Üreticilerde davranış değişikliği meydana getirecek, İlin üretiminde alternatif ürün ve gelir getirecek faaliyetler, bölgeler arası gelişmişlik düzeyinin eşitlenmesi için ana şart durumundadır. Bu proje mevcut haliyle finansmanı sağlandıktan sonra Müdürlüğümüze gerekli tüm diğer faaliyetler düzenlenerek uzun yıllar boyu devam ettirilecektir. Hali hazırda ortak makine parkımızda üreticinin ihtiyaç duyduğu temel makineler bulunmakta ve kullanılmaktadır. Makine parkımıza kazandırılacak Mobil Silaj Paketleme Makinesi ile,

üreticinin ihtiyaç duyduğu bir ekipman daha ortak makine parkına dahil edilecek, bakım ve onarımları Müdürlüğümüzce karşılanarak uzun süre hizmet vermeye devam edecektir.

5.4.2. Sürdürülebilirlik

Projemiz yapılmakta olan bir faaliyetin depolama ve değerlendirme imkanlarını artırmayı amaçlamaktadır. Silaj üretimi hayvansal üretimdeki kaba yem açığını kapatmak için geniş alanlarda yapılmaktadır. Üretimin en büyük sorunu depolamadır. Üretilen silajın büyük bir kısmı israf edilmektedir.

Proje olmayan bir faaliyetin başlatılmasını değil, var olanın iyileştirilmesini hedeflemektedir. Üretim proje uygulansın ya da uygulanmasın bitmeyecektir. Bu nedenle projenin sürdürülebilirliği vardır.

HAZIRLAYANLAR

Muammer ARAZ
Ziraat Mühendisi

Abdurrahman MÜFTÜOĞLU
Bit. Üret. Ve Bitk. Sağl. Şb. Müd.

ONAYLAYAN
.../.../2017
Abdulkadir KARABULUT
İl Müdürü